

Brussel: Belgisch probleemkind of model voor de toekomst? (24.5.09)

Brussel heeft enorme problemen zoals grote werkloosheid en een enorme wooncrisis. Daarnaast zijn er in Brussel zeer positieve ontwikkelingen zoals de groeiende toenadering tussen verschillende culturen. Dit leerde ons het boeiende en leerzame debat van vorige zaterdag.

De panelleden (zie foto) waren het over alle essentiële punten eens in het zeer leerzame debat dat vorige zaterdag plaatsgreep in de Cardijnzaal van het ACV-BHV.

Het debat volledig weergeven is onbegonnen werk. Wij beperken ons tot een aantal gegevens die (zeker buiten Brussel) grotendeels onbekend zijn.

Economie en tewerkstelling

Tot ongeveer 25 jaar geleden was Brussel de eerste industriële stad van België. De omschakeling naar een diensteneconomie vergt heel andere kwalificaties van de werknemers en is voor een groot deel verantwoordelijk voor de massale werkloosheid.

Brussel is echter een enorme jobcreator: 700.000 jobs en 20% van de Belgische meerwaarde productie op 2% van de oppervlakte van het land.

De vruchten hiervan worden echter grotendeels geplukt in Vlaanderen en Wallonië. 500.000 pendelaars nemen de jobs in, gebruiken de openbare faciliteiten in Brussel, maar betalen belastingen in hun woonplaats.

De voornaamste reden waarom zoveel Brusselaars zo moeilijk aan de bak komen in en rond Brussel (vb. Zaventem) is de gebrekkige talenkennis (vooral van het Nederlands). Voor allochtonen speelt de discriminatie ook mee. Zelfs goed opgeleiden vinden moeilijk een job. Een andere factor is de slechte aansluiting van het openbaar vervoer tussen Brussel en zijn omgeving.

Toch hebben Vlaanderen en Wallonië Brussel nodig. Naast de reeds vermelde economische transfers, zal voor Vlaanderen de vergrijzing een toenemende rol spelen. Jonge arbeidskrachten zullen nodig zijn om de jobs in te vullen, maar ook om de pensioenen te betalen. Deze jonge krachten liggen in Brussel voor het grijpen.

Multiculturaliteit

Meer dan in elke andere Belgische stad er is in Brussel een enorme diversiteit aan nationaliteiten en culturen. Dat dit geregeld discussies en soms botsingen geeft zal niemand verbazen.

De panelleden zien echter hoopvolle tekenen die buiten Brussel weinig of niet gekend zijn. Aan de basis groeit het begrip en respect tussen mensen van verschillende achtergrond. Een mooie indicatie hiervan is het aantal gemengde huwelijken: 41% !

De politieke wereld loopt echter bij deze ontwikkelingen schromelijk achter.

Institutionele context

De opdeling van Brussel in 19 gemeenten en de te beperkte bevoegdheden van Gewest is een serieuze handicap.

Om een aangepast onderwijs in Brussel te ontwikkelen vragen de panelleden dat het Brussels gewest hiervoor bevoegd zou worden, i.p.v. de Vlaamse resp. Franstalige Gemeenschap.

De sprekers waren het er over eens dat sommige eisen irrealistisch zijn. Zo lijkt de wijziging van de grenzen van het Gewest niet haalbaar. Er moet wel gezocht worden naar samenwerkingsmodellen tussen Brussel en zijn economisch hinterland.

Eric Corijn stelde dat ook bijkomende middelen voor Brussel als geïsoleerde eis, weinig kans maakt. Brussel zou best een coalitie vormen met de andere Belgische “grote” centrumsteden (Antwerpen, Gent, Luik, Charleroi) die eveneens grote behoefte hebben aan bijkomende middelen.

Enkele conclusies

De panelleden waren het eens dat Brussel zeker geen model is voor de rest van het land. De Brusselse aanpak kan echter wel een inspiratie vormen, omdat het een voorafbeelding is van ontwikkelingen die zich in andere steden voordoen.

Het is daarom bedroevend dat er buiten Brussel zo weinig belangstelling bestaat voor de situatie in Brussel en voor de interessante initiatieven die daar ontwikkeld worden. Als voorbeeld wordt genoemd, de Brusselse Staten Generaal, waar gedurende maanden constructief in talloze vergaderingen gediscussieerd werd over de problemen van en oplossingen voor het Gewest. Ongeveer 3.000 mensen namen hieraan deel.

Dat dit in Vlaamse media weinig of niet aan bod kwam is misschien niet alleen een zaak van onverschilligheid, maar ook een bewuste keuze. Het Vlaamse establishment heeft er namelijk belang bij dat het beeld van Brussel als overwegend negatief en vijandige entiteit gehandhaafd wordt.

.

v.l.n.r. Philippe Van Muylder (Alg. Secret. ABVV Brussel), Philippe Van Parijs (Prof. UCL), Myriam Gérard (Alg. Secret. ACV Brussel), Guy Tordeur (Alg. Secret. ACV – BHV), Eric Corijn (Prof. VUB), Alain de Neef (Coördin. Brusselse Staten-Generaal) en Luckas Van der Taelen (Groen !, Schepen in Vorst)